

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
А.Д. Остапчук
_____ 2022 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту
протокол № 9 від «27» квітня 2022 р.
В.о. завідувача кафедри
_____ М.М. Деліні

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Управління інвестиційною
діяльністю та міжнародними проектами»
інвестиційного менеджменту
Гарант ОП
_____ Л.В. Шинкарук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	_____ 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	_____ 073 «Менеджмент»
Спеціалізація	_____ «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»
Факультет	_____ аграрного менеджменту
Розробник:	_____ професор кафедри, д.е.н, Попова О.Л.

1. Опис навчальної дисципліни
 «Управління проектами: управління проектними ризиками»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Другий (магістерський) рівень	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Спеціалізація	«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	240	
Кількість кредитів ECTS	8	
Кількість змістових модулів		
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	1,2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	45 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	165 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з проблем управління проектами, що забезпечує впровадження міжнародних стандартів проектного менеджменту та орієнтацію на створення та дотримання формалізованих процедур, які регламентовані за часом реалізації, дотриманням вимог забезпечення фінансовими, матеріальними і трудовими ресурсами. Вивчення дисципліни дозволяє впровадити сучасні теоретичні підходи у практику управління проектами та набувають особливої актуальності в Україні, оскільки оновлення виробництва та залучення іноземних інвесторів вимагають покращення керованості при реалізації проектних пропозицій у швидко змінюваних умовах зовнішнього середовища та обмеженості ресурсів організації.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань: планування та реалізації проекту; обрання джерел фінансування реалізації проекту; обґрунтування напрямів вкладання власних коштів організацій; забезпечення максимальної прибутковості проектів; створення проектної команди та координації взаємодії учасників команди; мотивації проектної команди. Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні знати: основні теоретичні, методичні та організаційні основи проектного менеджменту; методи управління проектами; методи вибору й обґрунтування проектів; методи структуризації проектів; основні й допоміжні процеси планування проектів; механізм проектного фінансування; принципи формування організаційних структур управління проектами; методи контролю реалізації проекту; концепції управління якістю проекту; процедуру ініціації, розробки та реалізації проектів; процедуру мінімізації ризиків при управлінні проектами; основні схеми управління проектами. Вміти: використовувати управління проектами як ефективний інструментарій підвищення ефективності управлінських рішень; розробляти концепцію проекту й декларацію про наміри; проводити техніко-економічне обґрунтування проекту; здійснювати вибір проекту на основі якісних і кількісних критеріїв; проводити структуризацію цілей, рішень і завдань за проектом; планувати хід реалізації проекту; складати кошторис і формувати бюджет проекту; розробляти організаційну структуру проекту; здійснювати моніторинг і контроль реалізації проекту; управляти ризиками проектів; оцінювати якість проекту. застосовувати інструментарій управління проектами в діяльності організацій;

Дисципліна «**Управління проектами**» викладається для студентів денної та заочної форм навчання. При викладанні використовуються сучасні публікації фахівців з управління проектами.

При вивченні дисципліни «**Управління проектами**» використовуються наступні форми організації навчального процесу: лекції, практичні заняття, активні методи навчання (кейс-стаді), робота в групах, індивідуальна робота, самостійна робота студентів.

Форма контролю знань студентів з дисципліни «Управління проектами» – екзамен.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності:

- ✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ✓ здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ здатність формулювати сутність управління проектними;
- ✓ визначати доцільність використання конкретного методу управління проектами;
- ✓ характеризувати систему управління проектами;
- ✓ визначати підходи та принципи системи управління проектами;
- ✓ характеризувати моделі проектів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Тема 1. Загальна характеристика управління проектами.

Теоретичні засади управління проектами. Сутність понять «проект» і «управління проектами». Класифікація проектів. Властивості проектів. Характеристика проектів з позиції процесного підходу. Методи управління проектами. Системи управління проектами. Основна діяльність за проектом і забезпечення проекту.

Життєвий цикл проекту. Фази проекту: передінвестиційна фаза, інвестиційна фаза, експлуатаційна фаза.

Оточення і учасники проекту. Адміністрування проекту. Замовники проекту: замовник, інвестор, підрядник, ліцензіар, фінансова установ. Учасники проекту: консультант, менеджер проекту, проектна команда, адміністратор проекту. Відмінності між проектним і функціональним менеджером.

Процеси проекту. Процеси управління проектом. Процеси життєвого циклу проекту. Цілі проекту. Стратегія проекту.

Тема 2. Обґрунтування доцільності проекту

Вибір проекту й розробка його концепції. Експертна оцінка варіантів інвестиційних рішень. Резюме проекту. Основні критерії прийнятності ідеї проекту. Дослідження інвестиційних можливостей. Розробка концепції проекту. Склад декларації про наміри.

Оцінка життєздатності проекту. Вибір проекту на основі якісних і кількісних показників. Технічний аналіз інвестиційних проектів. Комерційний аналіз та його завдання. Екологічний аналіз проектів. Організаційний аналіз. Соціальний аналіз проектів. Аналіз бюджетної ефективності. Економічний аналіз.

Методи оцінювання проектів. Статичні методи оцінювання проектів. Динамічний метод оцінювання проектів.

Техніко-економічне обґрунтування інвестицій. Основні техніко-економічні й фінансові показники. Бізнес-план проекту.

Тема 3. Форми організаційної структури проектів

Організація системи управління проектами. Система управління проектами. Організаційна форма управління проектом

Структури управління проектами. Принципи формування організаційних структур управління проектами. Функціональна структура організації проектів. Матрична структура організації проектів. Види матричних структур: функціональні, балансові, проектні і контрактні. Організація проектного офісу.

Функції учасників проекту. Формування проектної команди. Критерії формування проектної команди. Моделі побудови проектної команди.

Тема 4. Загальні підходи до планування проектів

Процеси планування. Процеси планування проектів. Основні та допоміжні процеси при плануванні проектів. Цілі планування проектів. План управління проектом. План управління змістом проекту. Проблеми при плануванні проектів.

Сутність структуризації проектів. Структурні моделі проекту. Методи структуризації проектів. Принципи декомпозиції проекту. Дерево цілей. Дерево рішень. Дерево робіт. Організаційна структура проекту (OBS - Organisation Breakdown Structure). Матриця відповідальності. Матриця розподілу відповідальності.

Мережеве й календарне планування проекту. Мережеві моделі комплексу робіт. Метод критичного шляху. Метод оцінки й перевірки програми. Календарні плани. Потреба в ресурсах. Взаємозв'язок кошторисного й календарного планування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТІВ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ

Тема 5. Проектна діяльність як сфера високого ризику

Проектні ризики та їх класифікація. Класифікація проектних ризиків. Специфічні та типові ризики проектів. Основні принципи управління проектними ризиками.

Методи оцінки, моніторингу та прогнозування ризиків. Основні методи управління ризиками: скасування, запобігання та контролювання, страхування та поглинання ризиків. Інформаційне забезпечення управління ризиками. ідентифікація (виявлення) ризику, його оцінка, вибір методу та засобів (інструментів) управління ризиком, запобігання, контролювання, фінансування ризику, оцінку результатів.

Загальні положення теорії управління ризиками проекту. Особливості проектних ризиків.

Тема 6. Характеристики ризиків проектів

Сутність ризиків і їх класифікація. Ключові характеристики ризиків і допущень при управлінні проектами. Класифікація інвестицій за рівнями ризику. Види івестиційного ризику: виробничий, комерційний і фінансовий. Систематичні і несистематичні (спеціальні) ризики.

Тема 7. Методи й інструменти управління ризиками проекту

Методи управління проектними ризиками. Методи поглинання, страхування, запобігання та контролювання ризиків.

Інструменти управління проектними ризиками.

Інструменти управління ризиками інвестора.

Страхування як інструмент захисту кредитора. Метод поглинання ризиків учасниками проектної діяльності.

Тема 8. Управління ризиками проектів

Класифікація інвестицій за рівнями ризику. Види івестиційного ризику: виробничий, комерційний і фінансовий. Систематичні і несистематичні (спеціальні) ризики.

Процедура управління ризиками. Формалізація процедури управління ризиками. Планування управління ризиками. Ідентифікація ризиків. Якісна оцінка ризиків.

Методи аналізу і зниження ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Планування реакції на ризики. Моніторинг і контроль ризиків. Можливості зниження та протидії ризику

Управління проектними ризиками в контрактах. Розподіл ризиків у проектних контрактах. Юридичні та фінансові гарантії, Особливості ризиків в контрактах. Ризики підрядних контрактів.

Інструменти захисту інтересів замовника проекту. Юридичні та фінансові (майнові) гарантії. формування замовником фонду утримання.

Інструменти захисту інтересів виконавця. Політичні ризики, ризики форс-мажор, можливий ризик втрати прибутків за контрактом через коливання валютного курсу, ризик неплатоспроможності замовника.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ СТАРТАП

Тема 1. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання

Підприємництво: визначення, види, функції. Еволюція підприємництва. Визначення підприємництва. Характеристики підприємців та підприємницької діяльності. Основні риси підприємців. Види підприємництва. Функції підприємництва.

Правове регулювання підприємницької діяльності. Правове регулювання підприємницької діяльності. Передумови здійснення підприємницької діяльності. Державне регулювання

підприємницької діяльності. Законодавчі акти, що регулюють підприємницьку діяльність. Суб'єкти підприємницької діяльності. Обмеження підприємницької діяльності.

Організаційні форми підприємницької діяльності. Форма підприємництва. Одноосібне володіння. Товариство як форма організації підприємництва. Організаційні форми підприємництва за видами власності. Венчурне підприємництво. Принципи підприємництва. Оподаткування підприємницької діяльності.

Тема 2. Теоретичні підходи до визначення проектів start-up

Інновації як основа створення стартапів. Види інновацій: стабілізуючі та радикальні інновації. Сфера впливу інновацій.

Визначення Start-up. Дефініція Start-up. Еволюція стартапів.

Види стартапів та їх характеристики. Характерні ознаки Start-up.

Стартапи, що масштабуються. Стартапи на продаж. Причини створення стартапів.

Класифікаційні ознаки стартапів. Характеристика найбільш відомих стартапів.

Ресурси та партнери проектів Start-up. Основні ресурси стартапів.

Стейкхолдери та їх характеристики.

Тема 3. Життєвий цикл start-up проектів

Характеристика життєвого циклу проектів стартап. Життєвий цикл стартапу. Характеристика стадій життєвого циклу стартапів. - початкова стадія Start-up «pre-seed», посівна стадія «seed stage», моделювання «prototyping» або формування працюючого прототипу і тестування майбутнього Start-up, формування альфа (alpha) версії продукту або послуги проекту, створення закритої бета-версії (private beta) продукту або послуги, інсайт, запуск проекту у виробництво або рання Start-up-стадія «launch or early startup stage», Start-up-стадія «startup stage», - робота з першими клієнтами або пізня Start-up-стадія «first clients, or late startup stage», пост-Start-up-стадія або стадія зростання «growth stage», - стадія виходу «exit stage». Делегування повноважень.

Акселератор як чинник прискореного розвитку стартапів.

Бізнесакселератор. Особливості акселераторів. Характеристики акселераторів при університетах. Стартап студії.

Тема 4. Моделі реалізації start-up проектів

Загальні характеристики моделей. Поняття бізнес-моделі. Складові бізнесмоделі. Цінність бізнес-моделі. Функції бізнес-моделі. Процес побудови бізнесмоделі. Типи бізнес-моделей. Структура моделі Д.Дебелака.

Види бізнес-моделей проектів Start-up. Моделі Майкла Раппи. Модель

Бланка-Дорфа, Модель бережливого Start-up (lean startup), Модель Олександра

Остервальдера, *Модель Джонсона, Модель Джонсона, Модель Л. Швайцера*

Особливості маркетингової діяльності при розробленні і реалізації проектів start-up.

Маркетингові комунікації проектів стартап. Особливості стартап маркетингу.

Підприємства-оператори преакселератори. Ініціація проекту. Визначення пре акселератора. Цільова група пре акселератора. Ціннісна пропозиція. Клієнтські сегменти програми пре акселерації. Бізнес-модель підприємства оператора-преакселератора.

Тема 5. Команда проекту стартап

Формування команди проекту. Формування команди проекту як управлінський процес. Визначення команди проекту. Підходи до формування команди. Підхід заснований на цілях. Міжособистісний підхід. Рольовий підхід. Проблемно-орієнтований підхід. Принципи командної роботи. Етапи формування команди. Типи колективів. Характерні ознаки ефективної команди. Гравці команди.

Розподіл ролей в команді. Підхід до розподілу ролей за М. Белбіном. Модель управлінських ролей Т.Ю.Базарова.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ТА РИЗИКАМИ ПРОЕКТІВ START-UP

Тема 6. Оцінювання вартості стартапа

Методи оцінювання вартості стартапів. Метод Беркуса. Метод підсумовування факторів ризику (RFS). Метод оцінки показників. Метод порівняльних транзакцій. Метод балансової вартості. Метод ліквідаційної вартості. Метод дисконтованих грошових потоків. Перший Чиказький метод. Метод венчурного капіталу

Тема 7. Моделі фінансування стартапів

Венчурне фінансування стартапів. Венчурний капітал. Ринок венчурного капіталу та його характеристики. Організаційні структури венчурного фінансування. Бізнес-яголи. Венчурний процес і його учасники. Принципи венчурного фінансування.

Бутстрепінг як джерело фінансування стартапів. Визначення бутстрепінгу. Стратегія бутстрепінгу.

Краудфандинг як джерело спільного інвестування. Причини розвитку альтернативного кредитування. Визначення краудфандингу. Краудфандингові платформи. Моделі збору грошей на краудфандингових платформах. Реалізація проекту краудфандингу. Ризики та переваги краудфандингу.

Інвестиційні платформи та їх роль у пошуку інвесторів. Визначення інвестиційних платформ. Можливості інвестиційних платформ для інвесторів. Відомі інвестиційні платформи.

Тема 8. Фандрайзинг як джерело фінансування соціальних стартапів

Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу. Визначення фандрайзингу. Об'єкти фандрайзингу. Класифікація донорів: фонди, державні донори, напівприватні донори, приватні донори. Відмінності фандрайзингу та краудфандингу. Завдання та принципи фандрайзингу. Декларація етичних принципів фандрайзингу.

Процес фандрайзингу. Послідовність реалізації фандрайзингу. Цикл фандрайзингу. Характеристика етапів фандрайзингу.

Інструменти фандрайзингу. Самофінансування та отримання фінансової підтримки. Джерела надходження коштів при фандрайзингу: благодійни сервітути, мережа Інтернет, вуличні збори, гроші з бюджету, ендавмент, заявки на грант, інші інструменти, листи до благодійників, особисті зустрічі, партнерські проекти, банківські розрахунки, публічні збори, разові акції, реклама, розпродаж сувенірів, розсилка листів подяки, членські внески та ін.

Тема 9. Ризики проектів Start-up

Ризики, що пов'язані із елементами стартапу. Основними елементами стартапів, за визначенням стартапу, є наступні: ідея, продукт, інвестиції, ринок, команда. При управлінні стартапом кожний із елементів може бути носієм ризику.

Ризики, що виникають на різних етапах ЖЦ стартапу. Ризики передінвестиційної стадії життєвого циклу стартапів. Ризики інвестиційної стадії стартапів та методи їх мінімізації. Ризики експлуатаційної стадії.

Ризики інвесторів. Особливості ідентифікації та мінімізації ризиків інвесторів.

Структура навчальної дисципліни «Управління проектами: управління проектними ризиками»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління проектами														

Тема 1. Загальна характеристика управління проектами	1	7	2	2			5						
	2	4		2									
Тема 2. Обґрунтування доцільності проекту	3	9	2	2			10						
	4	7		2									
Тема 3. Форми організаційної структури проектів	5	9	2	2			10						
	6	7		2									
Тема 4. Загальні підходи до планування проектів	7	9	2	2			10						
	8	7		2									
Разом за змістовим модулем 1	59		7	16			35						
Змістовий модуль 2. Реалізація проектів та контроль виконання проекту													
Тема 5. Проектна діяльність як сфера високого ризику	9	9	2	2			10						
	10	7		2									
Тема 6. Характеристики ризиків проектів	11	9	2	2			10						
	12	7		2									
Тема 7. Методи й інструменти управління ризиками проекту	13	9	2	2			10						
Тема 12. Управління ризиками проектів	14	9	1	2			15						
	15	11		2									
Разом за змістовим модулем 2	61		7	14			45						
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади управління проектами													

Тема 1. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	1	7	2	2		5							
Тема 2. Теоретичні підходи до визначення проектів start-up	2	4		2									
Тема 3. Життєвий цикл startup проектів	3 4	9 7	2	2		10							
Тема 4. Моделі реалізації start-up проектів	5 6	9 7		2		10							
Тема 5. Команда проекту стартап	7 8	9 7				10							
Разом за змістовим модулем 3		59	8	16		35							
Змістовий модуль 4. Теоретичні засади управління проектами													
Тема 6. Оцінювання вартості стартапа	9 10	9 7	2	2		10							
Тема 7. Моделі фінансування стартапів	11 12	9 7		2		10							
Тема 8. Фандрайзинг як джерело фінансування соціальних стартапів	13 14	9 9	2	2		10							
Тема 9. Ризики проектів Start-up	15	11	7	2		10							
Разом за змістовим модулем 4		61	7	14		40							
Усього годин		240	30	60		150							

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ	
Оточення і учасники проекту. Адміністрування проекту. Замовники проекту: замовник, інвестор, підрядник, ліцензіар,	2

<p>фінансова установ. Учасники проекту: консультант, менеджер проекту, проектна команда, адміністратор проекту. Відмінності між проектним і функціональним менеджером.</p> <p>Процеси проекту. Процеси управління проектом. Процеси життєвого циклу проекту. Цілі проекту. Стратегія проекту.</p>	
<p>Техніко-економічне обґрунтування інвестицій. Основні техніко-економічні й фінансові показники. Бізнес-план проекту.</p>	4
<p>Функції учасників проекту. Формування проектної команди. Критерії формування проектної команди. Моделі побудови проектної команди</p>	2
<p>Мережеве й календарне планування проекту. Мережеві моделі комплексу робіт. Метод критичного шляху. Метод оцінки й перевірки програми. Календарні плани. Потреба в ресурсах. Взаємозв'язок кошторисного й календарного планування.</p>	2
<p>Порядок планування витрат і проектного бюджету. Методи розрахунку оцінок вартості. Методи визначення кошторисної вартості: базисно-компенсаційний; ресурсний; ресурсно-індексний. Бюджет проекту. Класифікація бюджетів. Оптимізація плану проекту. Стратегія внесення змін.</p>	4
<p>Проектне фінансування. Учасники проектного фінансування. Формування проектного циклу. Характеристика проектного циклу різними учасниками проекту</p>	2
<p>Змістовний модуль 2.</p> <p>РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТІВ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ</p>	
<p>Календарний план проекту. Особливості процесу складання розкладу проекту. Інструменти складання розкладу проекту.</p>	2
<p>Технології оцінки виконання проекту. Вартісні параметри робіт проекту.</p>	2
<p>Метод ФВА (функціонально-вартісний аналіз). Методи ФФА (функціонально-фізичний аналіз) і FMEA (Failure Mode and Effects Analysis). Менеджмент якості проекту та менеджмент якості продукції проекту. Планування якості. Контроль якості.</p>	2
<p>Методи оцінки, моніторингу та прогнозування ризиків. Основні методи управління ризиками: скасування, запобігання та контролювання, страхування та поглинання ризиків.</p>	2
<p>Інструменти управління проектними ризиками.</p>	2
<p>Формалізація процедури управління ризиками.</p>	2
<p>Розподіл ризиків у проектних контрактах.</p>	2
<p>Змістовний модуль 3.</p> <p>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ</p>	
<p>Організаційні форми підприємницької діяльності</p>	2
<p>Ресурси та партнери проектів Start-up. Основні ресурси стартапів. Стейкхолдери та їх характеристики</p>	2
<p>Характеристика життєвого циклу проектів стартап</p>	4
<p>Види бізнес-моделей проектів Start-up</p>	4
<p>Розподіл ролей в команді</p>	4
<p>Змістовний модуль 4.</p> <p>УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ТА РИЗИКАМИ ПРОЕКТІВ START-UP</p>	
<p>Методи оцінювання вартості стартапів</p>	4

Моделі фінансування стартапів	4
Платформи фінансування соціальних стартапів	2
Методи оцінювання ризиків	2
Управління ризиками проектів Start-up	2

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Тестові завдання тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. В складній ієрархічній структурі керівники проміжних ланок можуть спеціалізуватися:
 - a) за функціональною ознакою;
 - b) за предметною ознакою;
 - c) за територіальною ознакою
 - d) всі відповіді вірні

2. Виконання плану проекту – це:
 - a) створення підсумкового структурованого документу на підставі даних, отриманих на попередніх етапах планування;
 - b) розробка критеріїв оцінки виконання проекту;
 - c) реалізація плану проекту шляхом виконання робіт, які ввійшли до нього;
 - d) координація змін за всіма параметрами проекту.

3. До параметрів проекту відносять:
 - a) результати проекту;
 - b) стадії й етапи життєвого циклу;
 - c) організаційну структуру управління;
 - d) всі відповіді вірні

4. Визначення критеріїв успіху – це:
 - a) створення підсумкового структурованого документу на підставі даних, отриманих на попередніх етапах планування;
 - b) розробка критеріїв оцінки виконання проекту;
 - c) реалізація плану проекту шляхом виконання робіт, які ввійшли до нього;
 - d) координація змін за всіма параметрами проекту.

5. В складній ієрархічній структурі керівники проміжних ланок можуть спеціалізуватися:
 - e) за функціональною ознакою;
 - a) за предметною ознакою;
 - b) за територіальною ознакою
 - c) всі відповіді вірні

6. Виконання плану проекту – це:
 - e) створення підсумкового структурованого документу на підставі даних, отриманих на попередніх етапах планування;
 - f) розробка критеріїв оцінки виконання проекту;
 - g) реалізація плану проекту шляхом виконання робіт, які ввійшли до нього;
 - h) координація змін за всіма параметрами проекту.

7. До параметрів проекту відносять:

- e) результати проекту;
- f) стадії й етапи життєвого циклу;
- g) організаційну структуру управління;
- h) всі відповіді вірні

8. При формуванні проектних груп використовуються підходи:

- a) функціональний, цільовий;
- b) функціональний, цільовий, проектний;
- c) функціональний;
- d) цільовий.

9. Загальне управління змінами в управлінні проектами – це:

- a) створення підсумкового структурованого документу на підставі даних, отриманих на попередніх етапах планування;
- b) розробка критеріїв оцінки виконання проекту;
- c) реалізація плану проекту шляхом виконання робіт, які ввійшли до нього;
- d) координація змін за всіма параметрами проекту

10. До параметрів проекту відносять:

- a) результати проекту;
- b) стадії й етапи життєвого циклу;
- c) організаційну структуру управління;
- d) всі відповіді вірні

8. Методи навчання

1. Методи на основі джерел інформації – індивідуальні презентації.
2. За ступенем активізації творчої активності – ділові ігри (кейс-стаді).
3. За рівнем самостійно-пізнавальної діяльності – проблемно-інформаційні, проблемно-пошукові та дослідницькі методи.
4. Інтерактивні методи – робота в малих групах.
5. Ситуаційні методи – ситуаційні задачі.

9. Форми контролю

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Здійснюється оперативний і рубіжний (модульний) поточний контроль.

Оперативний поточний контроль здійснюється у формі індивідуального та групового контролю засвоєння навчального матеріалу, перевірки підготовленості студентів до виконання практичних занять.

Рубіжний (модульний) поточний контроль здійснюється у вигляді письмових контрольних робіт за темами лекційного курсу та практичних занять (теоретичні питання, тестові завдання, презентація результатів групової роботи над вирішенням проблемних завдань (кейс-стаді), розв'язування задач).

Поточний контроль за останнім змістовим модулем проводиться в останній тиждень навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (5-й семестр) за графіком семестрового контролю у вигляді тестів.

Тести – один із ефективних інструментів здійснення контролю знань. Такий вид контролю охоплює контролем великий обсяг матеріалу; зменшує, порівняно із традиційним

опитуванням, затрати часу на 50 %; уможливує впровадження модульного навчання та системи рейтингового контролю; підвищує об'єктивність оцінювання знань; є мотиваційним чинником, оскільки студенти вивчають саме те, що оцінюється; контролює не тільки велику кількість теоретичних питань, але й практичні навички.

При визначенні оцінки викладач керується наступним:

– оцінку «відмінно» (≥ 90 балів, А) одержують студенти, які всебічно, систематично і глибоко володіють навчально-програмовим матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну і ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- оцінку «дуже добре» (82-89 балів, В) – вище середнього рівня з кількома помилками заслуговують студенти, які повністю опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою;

- оцінку «добре» (75-81 балів, С) – в загальному робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок, її заслуговують студенти, які опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою;

– оцінку «задовільно» (66-74 балів, D) – заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання із значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка "задовільно" виставляється студентам, які допустили помилки при відповіді на тестові завдання;

– оцінку «достатньо» (60-65 балів, E) – заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальним критеріям.

– оцінку «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студентам, які погано оволоділи навчально-програмним матеріалом, допускають велику кількість помилок при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка "незадовільно" виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ВНЗ без додаткових знань з даної дисципліни;

– оцінку «незадовільно» (< 35 балів, F) – виставляється студентам, які не оволоділи навчально-програмним матеріалом, допускають грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка "незадовільно" виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ВНЗ і яким необхідна серйозна подальша робота.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (іспит)	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	30	100
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25		

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{\dots} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

К_{дис}

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{др}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{штр}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{нр} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{др} - R_{штр}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Таблиця. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Управління проектами: управління проектними ризиками» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

12. Рекомендована література

Основна:

1. Кобиляцький Л.С. Управління проектами : Навч. посіб. / Л.С. Кобиляцький. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.

2. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
3. Петренко Н. О. Управління проектами : Навч. посіб. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 244 с.
4. Строкович Г. В. Управління проектами : Підручник для студентів екон. спеціальностей / Г. В. Строкович; Нар. укр. акад. [Каф. економіки підприємства]. – Х.: Вид-во НУА, 2013. – 220 с.
5. Фесенко Т. Г. Управління проектами : теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.

Додаткова

1. Вольфсон Б. В. Гибкое управление проектами и продуктами / Б. В. Вольфсон. – СПб.: Питер, 2015. – 144 с.
2. ДеМарко Т. Deadline. Роман об управлении проектами / Т. ДеМарко. – М : Вершина, 2006 – 188 с.
3. ДеМарко Т. Человеческий фактор: успешные проекты и команды / Т. ДеМарко. – М : Символ-Плюс, 2005. – 135 с.
4. Нив Г. Р. Пространство доктора Деминга. Принципы построения устойчивого бизнеса / Генри Р. Нив. – М. : Альпина Бизнес Букс. – 370 с.
5. Первушин В. А. Практика управления инновационными проектами / В. А. Первушин – «РАНХиГС», 2016. – 280 с.
6. Управление проектами: учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации» / И. И. Мазур [и др.] ; под общ. ред. И. И. Мазура и В. Д. Шапиро. — 6-е изд., стер. — М. : Издательство «Омега –Л», 2010. – 960 с.